

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— febr. 5.

(„Lám, megmondtam“ . . .) Lám, megmondtam. Angyal Bandi, ne menj osztrák földre . . . Megmondtuk a koalíciónak, ne menjen Bécsbe Goluchovszkyk, Fejérváris közibe, közibe . . . Hamissággal várják, gúnyal megtraktálják, a szegény magyarral bolondját járatják . . . „Pajtás ne higgy a németnek, akármivel hitegetnek“ és „Nincsen abban semmi virtus, Verje meg a Jézus krisztus!“ „Szomorú a magyar nóta Háromszáz (immár több) esztendő óta“ . . . — De nini! Most veszem észre, hogy idegen tollakkal dicsekszem, özönével kerül a tollam alá az idegen nóta. Csupa olyan versek e melyeket régesrégén sirt ki magából a magyar nemzet elkeseredése és a melyek szintén amolyan örökké újakul megmaradt régi dalok. Mert hiszen amaz okok is folyton ismétlődtek, a melyek a bánatos dalokat sirták. Hej az a szeptember 23-ika és az a február 4-ike! Miben különbözik a kettő? Csakis annyiban, hogy akkor ököllel vágta szemünk közé, most csak bársony keztyűs kézzel. Az eredmény ugyanaz maradt: szenvedés, nyomor és keserűség hirdetése a magyar nemzetnek. Állunk elébe, a szenvedés és a nyomor nem fogja a nemzetet eltéríteni a törvény útjáról, de még az abszolutizmus sem, mert az még inkább megacélozza nemzeti erőinket. Bevárjuk, hogy az osztrák mikor érez annyi kék foltot a hátán, a megnyitól majd alább száll hetykesége és adja még olesóbban is. Várunk, termelünk újabb bús nemzeti dalokat a magunk és az utódok számára.

(Pro és kontra.) A nemzetől azt kívánja Bécs, hogy folytassa önszántából azt az „alkotmányos“ életet, a mely nem egyéb, mint a nemzet akarásával álcázott és szentesített abszolutizmus. De mért ne állhatna a dolog most már megfordítva is? Dolgozzék a korona abszolutizmussal, de teljesítse a mit mi akarunk. Ugy a hogy a német vers mondja:

„Und der König absolut,
 Wenn er unsern Willen thut!“

(Andrássy.) Ember a talpán, ezt meg kell adnunk ennek a nagyszabású nemzeti politikuskak. Nem risztja semmi vissza a

maga útjáról. „Nec vu ltus instantis tiranni!“ Ha a nemzet nem küllőférező Tisza Kálmánokat és nem a rosszban albatatos, jóban ingatag Tisza Pistákat, hanem igazi jellemeket lát maga előtt, ezek lelkének lángoló szövétnéke után majd csak kibotorkázik valamikor a nemzeti önállóállamiság felé vezető utra. Vannak Mózeseink és prófétáink, ebben a tudatban — *bizton várakozhatunk!*

Öngyilkos diákok.

Írta: dr. Matolcsy László.

— febr. 5.

(I) Becses lapjuknak vasárnapi számában „tollhegy“-re kerültek ezek a szánandó alakjai az iskoláknak s igen természetesen a cikk a tanárokat, az „élet és halál urait“ okozza azért, ha egy-egy ily „korai sírdomb“ emelkedik a temető homokjában. Ha mint egyén tekinteném a kérdést, azt felelném reá, hulljon a férgese. Mert szerintem az öngyilkossághoz, az *elfogadott pillanatnyi örültség százalékját leszámítva, jó adag gyávaság szükséges.*) Ha a bizonyos halál gondolatával leszámolt valaki és elgondolja mellette, hogy addig, míg az elérkezik, mennyi baj, szenvedés, nyomoruság és más, nem szeretem dolgok következnek az emberre, ha az élet nem úgy fizet, a hogy vártuk, akkor ezen csatából elfutni, a baj, szenvedés, nyomor elől meghátrálni s azoktól egy jól irányzott lövéssel megszabadulni, bizony-bizony nem nagy lélekerő kell. Sokkal több bámulattal adózom azon szerencsétlenek iránt, akik a sors, vagy önmaguk könnyelműsége következtében elvesztett, eljárt szót vagyont s becületet egy új élet hősiességével újra kiküzdik maguknak; kik felvéve az Ur keresztjét, vérző lábbal, kékfoltos vállakkal visszavivják a már egyszer elvesztettet s bátran harcolnak az élet harcát.

De tanár is vagyok s így meg kell állnom egy pillanatra e kérdésnél. S lássuk, hogy lehetne e beteges tü-

*) A cikkirő arra kérte a tanár urakat, tartának egy kis lélektani vizsgálatot, az *elegtelen* kiszabása előtt, mert megeshetik, hogy nem mindig a férgese hull el a szigor miatt, de olyan is, a kit szerencsétlen körülményei, lelkiállapota sat. tartanak lenyűgözve. Erre is tudunk példát. A rosszlelkű, hanyag diákok mi sem kimélnék. Szerk.

netét az iskolának orvosolni, vagy legalább enyhíteni.

Nézzük elsősorban, mi viszi az ilyen diákokcskát a halál kapuja elé. Sokszor látjuk, hogy egy-egy tanuló minden igaz ok nélkül előli magát. Itt van az ujságokban olvasott esetek vonzása, a feltűnési vágy, vagy gyermekes dac, az okok párosulva a mai kor divatos nyavalyájával, az idegességgel; de az elkeseredést hiába keressük az okok között. Mert egy bukott diáknak évközben nincs oka az elkeseredésre, hisz erős akarattal, nagy szorgalommal látam én már hét szekundát kijavítani évvégére. Hát a kinek csak egy jutott belőle! Hisz az én időmben még azt daloltuk: „akinek nincs, nem is diák“, de agyon érte egy sem puffantotta magát. Tehát az a szekunda nem is „végzetes“. Nem, mert szükség van az értesítőre a diák s a szülő érdekében.

Az intó nem elég. Az a szülő, aki gyermekében látja elfogult szemekkel a jövő óriását, ha intót kap, számba sem veszi, a gyermeket nem igyekszik úgy sarkalni a dologra, a hogyan kell, sőt nem egy balgatagul igazat ad a fiúnak, már pedig ki mondott diák korában jót a professzorairól, különösen, ha azok nem voltak megelégedve vele? Az ilyen ferde látású szülőkre, elkaptott diákokra valóságos áldás az értesítő, mert kiábrándítja balhiedelmükből még akkor, midőn a nap fent vagyson s a nappalnak hátralevő idejét a munkára felhasználhatják. S így is van az életben. Az értesítő valóságos utlevele a correpetitoroknak.

Nem mondom, hogy nincs az öngyilkosok között olyan, a ki a szenvedett, képzelt sérelem feletti elkeseredés miatt keresi a halált. De ha az ilyen is, jól a dolog mélyére tekinteni, bizony-bizony beláthatná, hogy sok esetben maga a hibás. Mert én már sok tanárral beszéltem, de az mind azt mondta s magam is vallom, hogy a tanárság legkellemetlenebb oldala a kalkulálás s ott is a szekunda kirovása. De ki kell róni. Mert mi lenne oly iskolából, a hol a rossz tanulók állandóan a koponyához illesztett revolverrel felelnének, vagy nyernék bizonyítványukat s a „pénzt, vagy életet“

Sirolin

Emeli az étvágyat és a tevényt, megszünteti a köhögést, vándorok, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

mottójára karban zengenének: jó kalkulust adj, vagy életet adok! Pedig ide vinne a tulságos érzékenykedés.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 5.

Ma egész délelőtt tanácskoztak a baloldali politikusok a király üzenetéről. Bánffy Dezső báró 10 órakor meglátogatta Andrássy Gyula grófot, akinél fentjárt még Darányi Ignác is.

(Kossuth tanácskozásai.)

Kossuth Ferenc ma délelőtt csaknem két óra hosszat tanácskozott Thaly Kálmánal és Holló Lajossal.

Demokles kardja gyanánt hatott a Kossuthnál lévők között a zombori függetlenségi pártnak Kossuth Ferenchez intézett távirata, amelyben tiltakozik az ellen, hogy a vezérőrbizottság a magyar vezényszó és a magyar nemzeti követelések teljesítése nélkül kössön békét.

Jól tudják azonban a függetlenségi párt vezérei, hogy az országban minden függetlenségi ember örömet venné, ha tisztességes feltételekkel béke volna köthető.

(A vármegyei ellenállás szervezése.)

A vezérőrbizottság ülése után, amely a béke kérdésében végleg határoz a vármegyei ellenállást szervező bizottság kezdi meg a működését, mert a baloldalon valószínű rémhírek vannak elterjedve az abszolutizmusról. Így többek között beszélték ma azt is, hogy a kormány február hónap második felében feloszlatja az országgyűlést, a nélkül, hogy a királyi feliratban az összehívás tekintetében intézkedés tétetnék.

(Pártértekezletek.)

Mint hírlik, ezen a héten az összes baloldali pártok értekezletet tartanak. A pártvezérek mindenütt részletesen elő fogják adni a békealkudozások történetét.

(Kiáltvány a nemzethez.)

Ma délután gróf Andrássy Gyula lakásán megjelentek Kossuth Ferenc, gróf Apponyi Albert és gróf Zichy Aladár. Hosszasan tanácskoztak a helyzet felől. Képviselők körében az a hír van elterjedve, hogy a vezérőrbizottság legközelebb kiáltványt intéz a nemzethez, melyben kifejti egy álláspontját, miat a további teendőket.

(Dühöngő főispán.)

Az új megyefőnökök között első helyen jár törvénytíprás dolgában a Csanádvármegyére küldött Cseresznyés. Makóról jelentik, hogy mára közgyűlést hívtak össze, egyrészt Cseresznyés főispán, másrészt a felfüggesztett Hervey főispán nevében. Az ellenzék tagjai azonban az utolsó pillanatban azt határozták, hogy közgyűlést nem tartják meg, hanem a helyett megjelennek a Cseresznyés által összehívott közgyűlésen, nehogy néhány nemzetiségi egyénnel megszvavazzassa a saját törvénytelen kívánságait. A közgyűlésen, Nánási képviselő indítványára, levették a napirendről a főispán által kitűzött tárgyakat. A vármegye környékén nagy izgatottsággal várakozó tömeget csendőrséggel verették szét.

(Vezérőrbizottság értekezlete.)

A vezérőrbizottság ma esti értekezletén elhatározta, hogy nyilvánosságra hozza Andrássynak a béke tárgyában történt előterjesztéseit és az ezekre vonatkozó határozatait. — Andrássy előterjesztései szerint ugyanis a korona felszólította a koalíciót a kormány átvételére, oly feltétellel, hogy a katonai kérdésekben a szabadelpárt kilences bizottságának programja szolgáljon alapul.

Továbbá a felség kívánja, hogy a képviselőház elfogadja a kereskedelmi szerződéseket. A vezérőrbizottság vála-

szában hangsúlyozza, hogy a koalíció Ausztriával nem vámszövetségi hanem forgalom alapján akar 1917-ig — kereskedelmi szerződést kötni. — Ami pedig a katonai követeléseket illeti a koalíciós miniszterium az új választási törvény alapján rendezett választásnál felhívta volna a nemzeti akaratot. A koalíció a választás megszüntetése érdekében elvei megtagadása és a nemzeti akarral való ellentétbe jutása nélkül mindent megtett volna. Különösen közgazdasági és belügyi programja megvalósítását követelte volna csupán a nemzeti közgazdasági politikához esatolva. A király azonban a koalíció programját visszautasította és a további tárgyalást megszakította.

A közigazgatási bizottság ülése.

Két érdekes felterjesztés.

(Saját tudósítónktól.)

— febr. 5.

A közigazgatási bizottság minden ülésére kerül szenzáció, Amióta a törvényen kívüli állapot tart, annyi különleges ügy és indítvány foglalkoztatja a közigazgatási bizottságot, amennyi rendes körülmények között el sem képzelhető.

A bizottság mai ülésen szerepelt Márk Endre-féle előterjesztések érdekesség szempontjából épen nem a legutolsók.

Márk Endre két előterjesztést adott be a közigazgatási bizottsághoz. Az egyik azt kéri a közigazgatási bizottságtól, hogy semmisítse meg a bizottság január 5-iki ülésén hozott összes határozatokat, mert a szavazásban résztvettek olyan közigazgatási bizottsági tagok, — akiknek városatyai mandátuma ezidőszert még igazolva nincsen.

A másik előterjesztés ugyanezen az alapon a közigazgatási bizottság albizottságának megalakulását tartja törvényellenesnek.

Jegyzetek.

LXIX.

Egyik hónapos szobából
A másikba költözöm,
Nem bánom mi várhat itt, ott,
Utánam a vízőzön.

Költözünk, sok apró cseprő
Holmi közben összetör,
Költözésnek nagy az ára —
Fáradtság csigáz, gyötör.

Végre ingyen költözünk már . . .
Temetést kér a halál,
Mely a rigmus emberének
Kozma Andortól kijár.

És e költözés előnye,
Hogy nem pusztul semmisen,
Mi a szív törékeny tárgya,
Szertemállott odafenn.

Ingyen a rög, semmi bú-gond,
Közte nincs kétség' esés,
Fent kínos, zord elhagyottság,
Lent magány és — pihenés!

Ám a hant sem örök otthon,
Harmine évig tart sorod,
Koponyád napfényre gördül
S hol szemgödröd áza könyvtől,
Yoricik ajka — vigyorog!

LXX.

A rágalom olyan, miként a moslák,
A sertéseknek ősi étela . . .
Metszett pohárban azt nem tartogatják,
Mocsok vödörben áll el, jó tele.
Rágalmazók, ti szennytartó fazék,
A polcra tesznek mégis . . . tudj' az ég!

LXXI.

Nyújts jobbot anrak, a ki vérig sértett,
Szíved kitárd előtte, hisz nem értett!

Ha sírba szállasz, majd jó lesz az neki:
Bocsánatod pajzsul viselheti!

LXXII.

Ösmertem egy szegény zenésfiút . . .
Síríg magának élt, dudolgatott
És lalla, lalla, lalla, lalla —
Papírra nem kerültek e dalok.

Csak hulló csillag, kósza szellemek
Beszéltek arról, hogy mi bús e dal . . .
És lalla, lalla, lalla, lalla —
Elhalt a regg első sugarival.

Mi volt? Ki tudná? Külön . . . töredék,
Együtt a földi bánat kardala . . .
És lalla, lalla, lalla, lalla —
Az ily titkot ne bolygassuk soha!

S az elmulásba zúgva-búgva mind
Követték őt a méla énekek . . .
És lalla, lalla, lalla, lalla —
Legszebb utolsó dala lehetett!

LXXIII.

Nem tudod te, hogy mi történt,
Ezt a szívet összetörték.

Nem tudod te, kis halottam,
Hogy mit láttam, mit hallottam.

Majd elmondja sírod fája,
Ha borúlok sírva rája —

Hogy sürűbb a könnyhullásom,
Keserűbb a zokogásom!

LXXIV.

Pár perc az élet, innen távozzom!
Azt a mi üz, én el nem átkozom,
Azt a mi tart, áldozatul hozom.

Mindent könnyetlen hagyok itt e földön . . .
Rabokkal vagy megtöltve, földi börtön,
A rabruhád én többé föl nem öltöm!

El sem bucsúzom a silány világtól,
Ha csak nem a néhány hervadt virágtól,
Mely itt maradt a meghalt boldogságból.

A vég órában nézek föl az égre,
A esodálatos, örök mindenségre,
Mely jobb valómat befogadja végre!

A két előterjesztés soráról, amelyekre érdemileg még lesz alkalmunk rátérni, — az alábbi tudósítás számol be részletesen:

Kovács József polgármester megnyitja a közigazgatási bizottság ülését. Néhány meleg szóban elparentálja Dr. Sárvány Gyula t. főorvost, s bejelenti, hogy a tiszti főorvosi teendők vezetésével törvényadta jogánál fogva Dr. Varga Emil kerületi orvost bizta meg.

Az ülés első tárgya a polgármester január havi jelentése volt, amelyet vita nélkül tudomásul vettek.

Ezután Vecsey Imre főjegyző ismertette Márk Endre előterjesztéseit.

Az egyik előterjesztés részletesen elmondja, hogy a bizottsági tagválasztások ellen minden kerületre vonatkozólag felebezés adatott be. A felebbezéseket az igazoló választmány még nem bírálta el, mert meg sincs alakítva. Ilyenformán azok a városi bizottsági tagok, akik a decemberi választáson kerültek be a törvényhatóságba, — mindaddig nem gyakorolhatják városatyai jogukat, amíg megbízásuk igazolva nincsen.

Annálkevésbé gyakorolhatnak olyan jogokat, amelyek valamely bizottság keretében fordulnak elő. Eannél fogva a közigazgatási bizottságba decemberben beválasztott tagok a bizottság ülésén a vitában részt nem vehettek s törvény szerint nem is szavazhattak. Ha pedig szavaztak, **semmisek mindazon határozatok, amelyekbe szavazásukkal döntő módon befolytak.**

Márk Endre ezen fejtegetés alapján a közigazgatási bíróságtól a január 5-iki közigazgatási bizottsági ülés összes határozatainak megsemmisítését kéri, miután a vitában és a szavazásban a december hóban beválasztott bizottsági tagok is résztvettek.

A másik előterjesztés ugyanezen formában a bizottság albizottságainak megalakulását kifogásolja.

Az előterjesztések felett a vitát dr. Magoss György t. főügyész indította meg, — akinek az volt a véleménye, hogy a vitás kérdést a közigazgatási bíróság döntése alá kell bocsátani.

Dr. Magoss György szerint Márk Endre fejtegetésének meg van a jogi alapja, — legalább annyiban, hogy — nem lévén igazoló választmány — a felvetett vitás kérdés mindenesetre nagy horderejű és az illetékes hatóság elbírálását egyenesen provokálja.

Dr. Várady Sándor kir. ügyész csatlakozott Márk Endre felfogásához.

Az ellenvéleménynek dr. Fejér Ferenc adott elsőben kifejezést. Dr. Fejér nem szándékozott érdemileg foglalkozni a kérdéssel, csupán annyit állapított meg, hogy Márk

Endre előterjesztésre nem volt jogosult s a közigazgatási bíróságnak ebben a kérdésben nincs hatásköre semmiféle irányban intézkedni.

Dr. Fejér Ferenc felfogását osztották Márton Imre és dr. Tüdös János, mire a bizottság szótöbbséggel elutasította az előterjesztéseket azzal az indokolással, hogy Márk Endre erre nem jogosult.

Ezután a szokásos havi jelentéseket tárgyalták, amelyekről lapunk más helyén számolunk be.

Az ülésen egyébként, Kovács József elnöklése alatt a következők voltak jelen:

Vecsey Imre főjegyző, Király Gyula, Bészler Károly tanácsnokok, dr. Magoss György t. főügyész, Aczél Géza főmérnök, Csánki Viktor tanfelügyelő, Latinovics Mihály megyei főmérnök, dr. Várady Sándor kir. ügyész, Fauszt Elek pénzügyigazgató, Szabó Kálmán, dr. Fejér Ferenc, dr. Tüdös János, Márton Imre, Kiss Albert, Jámor János, Illésy Gyula jegyző.

IRODALOM.

Egyházi beszéd. Csiky Lajos debreceni ev. ref. theol. akadémiai tanár egy tanulmányt írt a szorosabb értelemben vett egyházi beszédéről, a gyakorlati biblia magyarázatról. A kérdés, melyet a jó nevű tudós foglalkozik nagyon érdekes, minden sorából kitűnik, hogy nagy tudomány, buvárkodás s pályája iránti forró szeretet sugalta szerzőt a mű megírására. Ára 40 fillér.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— február 5.

Békétől távozunk, nem pedig a harctól,
Magyarok Istene megóv a kudarcot!

Ne féljen a magyar a cudar osztráktól
S ne a magyar király az osztrák császártól!

— **Fegyelmi ülés.** A közigazgatási bizottság ma a plenáris ülés után zárt ülést tartott, amelyen két jelentéktelen fegyelmi ügyben tették meg a szükségessé vált intézkedéseket.

— **A Csokonai-kör felolvasó ülése.** A Csokonai-kör f. hó 10-én, szombaton délután tartja harmadik felolvasó ülését, a

mely január hóról közbejött akadályok miatt elmaradt. A közönség bizonyára kellő érdeklődést fog tanusítani a változatos műsor iránt, amelyben lesz értekezés Kardos Alberttől, elbeszélés Sipos Bélától, költemény ifj. V. Nagy Gusztávtól és Homonnai Alberttől. Homonnai, aki a nagyváradi Szigligeti társaság tagja, abból az alkalomból jön át Debrecenbe, hogy febr. 11-én mutatja be a városi színház „Az ifju Csokonait”, a szerzőnek a Zilahy-féle pályázaton első helyen jutalmazott darabját.

— **A kollégiumi könyvtár kéziratgyűjteménye** megint értékes, irodalomtörténeti fontosságú ajándékokkal gyarapodott S. Szabó József főgimnáziumi tanár úr jóvoltából. Szépirodalmi írások közül Baksay Sándor, Beóthy Zsolt, Bokor József, Fejes István, Lévy József, Lőrinczy György, Ponori Török Emil becses kéziratát gazdagítják az idővel nagy jelentőségűvé hatalmasodó gyűjteményt. Legkiválóbb egyházi írások közül tizennégynek a munkája, különösen az énekes könyv körül forgó vitája került a kollégium birtokába Balogh Ferenc Kiss Aron, K. Tóth Kálmán, Szentpéteri Sámuel, Kun Bertalan is több kevesebb kézirat. Egy század múltán fontos történeti forrásművekké válnak ezek a levelek, dolgozatok. A könyvtár igazgatósága hálás köszönetet mond a nemes ajándékozónak.

— **Az adóprés működése.** Faust Elek pénzügyigazgató a közigazgatási bizottság mai ülésén terjesztette elő az adóprés január havi működéséről szóló jelentését. Eszerint egyenes adóban befolyt 27730 korona, amely a múlt év január havának 80471 koronájánál 527141 koronával kevesebb. A hátralék, amely most 2,331,065 korona, a múlt év január havi hátraléknál 951,688 koronával több. Hadmentességi díjat nem fizettek be január hóban. Bélyegjövődékben a vármegye fogyasztását is beleértve 57418 korona, jogilletékben 881 korona dohányjövődékben a vármegye fogyasztásával együtt 128217 korona, fogyasztási és italadóban 25000 korona folyt be. A pénzügyigazgatóság saját hatáskörében egy s a miniszterium felhatalmazása alapján ugyan csak egy esetben engedélyezett fizetési halasztást.

— **Elszámolás** a debreceni jótékony nőegylet február 2-án tartott hangversenyé-

Keresem Istent, kit mindig megleltem!
Testem porrá lesz itt, a melyből lettem,
S az örök fénybe olvad vissza lelkem!

LXXV.

Egy-kit elveszítesz... Ejjhaj, megtalálod!
Hisz az egy gyűlölség két haragból állott!
Egy fele kienged, más fele sem állja,
Ki-ki a másikat s magát megtalálja.

Egy rossz szóval indult, sebző üzenetből,
Háborgó tűzhányón írott levelekből...
Ejjhaj! csakha nem lett belőle nagyobb kár,
Az utolsó kis láng ha ki nem aludt már!

Elhiszed ezt szépen... Találkoztok aztán,
A rideg gyűlölség ül amannak arcán,
Gyilkos megvetést szed a tekintetbe...
Megtudod azonnal, hogy mindennek vége!

LXXVI.

Túrd bátran, ha mivel a teremő megvert,
Rossz órán ne engedj közeledbe feyvert,
Hat sötét szemével csábitja az embert.

De te rá se hallgass, bár roskad a vállad!
Mit hagynál te másra mardosó önvádat?
Te keresztjét hordjad, ő ne a fejfádat!

LXXVII.

Tanúttál és olvastál ifju dalnok,
Dalodban édes-bús fájdalmak,
Reménye van ennek a dalnak.

Sikerhez egy kell még (az Istenek
E rossztól csak költőt ne védjenek!)
S ez egy: még nem csalódtál eleget!

LXXVIII.

Hogy elavúl sok cifra nóta,
Kótát fogyaszt mohón a kóta.

De ha a kis dal — bármi gyatra —
Emlékeztet a pillanatra,

Melyben szived mámorban úszott,
Vagy a boldogságtól bucsúzott;

Ha csókos ajkáról hallottad,
S dalogtatá kedves halottad;

Jó agg anyád hallatta hajdan,
Inkább csak reszkető sohajban;

Vagy fájó szívvel válni kellett
S felsírt vadrózsa bokra mellett;

Dörgette ifju hangok éree
S visszhangozá falueskád bérece:

Oh akkor ezt a semmiséget
Szférák daláért sem cseréled!

Ragaszkodol bohó szavához,
Mint fuldokló a deszkaszálhoz.

Sok drága lény, sok édes óra!
Emlékezel sok rosszra, jóra.

Csordül a könnyed, forr a vèred,
Tér és idő mind visszatérnek.

Csak dalolod... csak dúdolod...
A többit hozzá gondolod.

LXXIX.

Két szellem lakozik mindenki szívében,
Az egyik vádoljon, a másik csak védjen.

„Megcsalt!” „Óh! de mikor e nő értem lángolt,
Boldog ifjuság és édes valóság volt!”

„Elhagyott!” „De voltak édes napok, éjjelek,
Mikor hozzám fűzték nagy, nagyszerűvédeleket!”

„Másé!” „Csak hogy olyan, a minő volt régen,
Nem lehet ő többé senkinék élében!”

„Meghalt!” Vádlod, véded... immár mind
hijába...
És lelkedre száll a sírok némasága.

Gáspár Imre.

ről: Összes bevétel 882 korona 35 fillér, összes kiadás 209 korona 70 fillér, tiszta haszon 674 korona 65 fillér, mely fele részben az árvaházé. Felülfizettek: Szilassy Ottó ur 5 kor., Mayer Emilné urasszony, Khórr Ödön ur 2—2 kor., K. Tóth Kálmán, Csanak János és Pákozdy Sándor urak 1—1 koronát. E helyen kedves kötelességének tartja a rendező bizottság köszönetét kifejezni egy a felülfizetőknek, valamint azoknak, a kik a hangverseny ritka szép eredményét közreműködésükkel elősegítették u. m. dr. Szűts Miklós törvényszéki elnök urnak, P. Nagy Zoltán zongora művész urnak, Dóczy Irén urleánynak és dr. Mariska György ügyvéd urnak, dr. Szűcs Gézáné urasszonynak és dr. Tüdős Kálmán orvos urnak, Zöldy Marci hegedűművész urnak, továbbá Rácz Károly urnak és zenekarának a díjtalan közreműködésért. A pénztárnál teljesített szíves segítségért: Szathmáry Mihályné urasszonynak és Martinek Ferenc I. tak. pénzt. tisztviselő urnak. Végül Molnár Ferenc urnak és a nála alkalmazásban levő uraknak a jegyek előzetes árusításában kifejtett fáradozásukért Szűcs Kálmán ügyeleti pénztáros.

— **Eltűnt főispán.** Ily címen megemlékeztek a lapok arról, hogy Pallavicini gróf, Zemplénmegyei megyefőnök eltűnt. A félhivatalos M. T. I. erre nézve a következő cáfolatot teszi: Pallavicini Alfréd gróf Zemplénmegye főispánjáról néhány lap azt a hírt közölte, hogy hollétéről mitsem tudnak. Mint hiteles forrásból értesülünk, e hír nem felel meg a valóságnak, mert a zempléni főispán febr. 1-éig Budapesten tartózkodott és állandó érintkezésben állott a belügyminiszteriummal. Február elseje után családi ügyekben Abauj-Szemerére utazott és onnan a hónap közepe táján Zemplénvármegye közigazgatási bizottsági ülésére Sátoralja új helyre utazik. Dr. Konez főispáni titkár, a ki a főispánnal Budapesten időzött ma utazott Sátoraljaúj helyre.

— **A közkórház betegforgalma** január hónapban a következő volt: A létszám január elsején 268 beteget jelzett. Elbocsájtott a kórház gyógyultan 388 egyént, meghalt 19 s február hó 1-én maradt 352 beteg.

— **Ritka kitüntetés.** Kovács Gusztáv inzultálása száraz statisztikai adatait zsgorodott össze. — Az izgalom hullámverései eléggé sokáig csapkodták Debrecen nyugalmát és épen ideje volt, hogy mindaz a törvénytelenység amelyet a rendőrség elpárolgott feje, Tóth János elkövetett, elfoglalta helyét ott, ahol egyedül lehet feje, — a statisztikában. Ezeknek a kellemetlen emlékeknek szele csap meg minket, amikor a polgármesternek a közigazgatási bizottsághoz benyújtott jelentésében, a „Rendészet” című alrovatban azt a statisztikai kimutatást olvassuk, hogy január hó folyamán személyes szabadság megsértésének gyanuja miatt le tartóztatott a rendőrség 13 egyént. — Ki ne tudná, hogy a 13 áldozat alatt Kristóffy kiszemelt bűnbakjai szerepelnek?

A komédiának úgy — hisszük, ezzel a most vázolt statisztikai ténynyel tényleg vége lesz. — A türelmes papiros nem fog zugolódni, ha az enyészet itéletnapjáig beszenyenyézé ez a sokat rejtegető szürke statisztikai adat. Regnietat in pace . . .

— **Katonai létszám.** Január hónapban nem változott a katonai létszám. A cs. és kir. közös hadseregbeli legénység 1764 emberből, a honvédség 916 emberből állott. A polgármesteri jelentés ehelyütt számol be a kormánybiztosság által iderendelt nagyváradi zászlóalj elszállásolásáról.

— **Járművek és állatok összeírása.** Az 1873. évi XX. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott végrehajtási utasítás. 2. és 3. szakaszai alapján a lovak, öszvérek, szamarak, kocsik, személyszállító- és teher atuomok

bilok, uti mozdonyok, önműködő mozdonyok és utcahengerezők összeírása foganatosítandó lévén, felhívja a tanács városunk érdekelt lakosait, hogy a fent elősoroltak között tartozó tulajdonait 1906. évi február hó 12-től kezdve, bezárólag február hó 28-ig a Csapó-utca 43. számú háznál (tűzoltó laktanya), a jelzett napokon reggeli 8 órától 12 óráig bejelenteni el ne mulasszák, mivel a mulasztók fentemlitett végrehajtási utasítás 3. §-a értelmében minden ló, valamint a fent elősoroltak után is 20 koronáig terjedhető s a szegényalap javára fordítandó pénzbírsággal fognak büntetettetni s utólagos bejelentésre is kötelezettek. A bejelentés alól fel vannak mentve: Az állami lótenyésztési intézetek lovai. A katonai igazgatás lovai s a tényleg szolgáló katonatisztek azon saját lovai, melyekre szolgálatuk ellátására szükségük van.

— **A debreceni nyomozás epilógusa.** A polgármesteri jelentés, amely a város január havi állapotáról számol be, röviden megemlíti azt is, hogy Kovács Gusztávot elpárolgatták s hogy Boda Dező budapesti rendőrtanácsos kormánybiztossá nevezett ki. Beszámol a jelentés Végh Gyula felfüggesztéséről is. A jelentésnek ezt a részét is vita nélkül vette tudomásul a közigazgatási bizottság.

— **A város közbiztonsága.** Kovács József polgármester a közigazgatási bizottság mai ülésén a következő bejelentést tette a város közbiztonságáról: A rendőrség le tartóztatott: Szándékos emberölés kísérletéért egy egyént, — lopásért 4, — személyes szabadság megsértésének gyanuja miatt 13, váltóhamisításért 2, s rendőri kihágásért 202 egyént. Ezek közül huszat vett a kir. ügyészség magas pártfogása alá. A rendőrség 202 egyént büntetett meg, míg a város területéről 48 egyént toloncoltak el. Amint az összehasonlításokból kitűnik, a közbiztonság január hónapban sem volt rózsásabb, mint az előző hónapokban.

— **Uj iparosok.** A város január havi állapotának kimutatásában az foglaltatik, hogy a rendőrfőkapitányság, mint első fokú iparhatóság 48 esetben adott ki ipar engedélyt és iparigazolványt és ennek címén 570 korona folyt be ipariskolai célokra. Aból a körülményből, hogy 48 új iparos kezdett meg ipari foglalkozást a város területén, azt lehet megállapítani, hogy az ipari foglalkozás még sem olyan ellenszenves már, mint ezelőtt. Természetesen az önálló vámterület tizszeresen meghatványozná ezt a számot. Az önálló vámterület azonban mindezeideig jámbor óhajítás maradt . . .

— **Népesedési statisztika.** Született a város kül és belterületén összesen 226, s elhalálozott összesen 174 egyén. A szaporulat 52.

— **Közegészségügyi viszonyok.** A főorvosi jelentést Dr. Varga Emil ht. főorvos terjesztette elő a közigazgatási bizottság mai ülésén. Ez a jelentés a város közegészségügyi viszonyait kedvezőbbeknek tünteti fel, mint a múlt év december havában voltak, — úgy a halálozások, mint a születések száma tekintetében. A fertőző betegségek közül a tüdő gümőkór pusztított legnagyobb mértékben, amely 29 esetben mutat halálozást. — Emellett hasi hagymázban, kanyaróban, orbáncban fordultak elő szörványosan megbetegedések. A megbetegedések oka a változó időjárásnak tudható be.

— **Cipőárak áremelkedése.** A múlt évi ausztráliai állatrészek folytán felső bőrben nagy hiány állott be, ami még azon körülménynél fogva is érezhetővé válik, hogy Németország, de különösen Amerika az utóbbi időben a nyersbőrök legnagyobb részét megveszi. De jobb minőségű talpbőrben is nagy hiány és az általános bőr hi-

ányhoz nem csekély mértékben az orosz-japán háború járult, a mely cipők, bundák, táskák, szijjak stb. számára roppant mennyiségű — bőrt abszorbált. — Miudennek a következménye az, hogy a jelenlegi bőrárak egy eddig soha el nem ért magasságra szöktek fel, és miután az élelmiszerdrágaság miatt a munkabérek is emelkedtek, a cipőárak előállításai költségel annyira megnagyobbodtak, hogy s kész árnál is megfelelő drágulásnak be kell állania. Számítani kell tehát a ténynyel, hogy cipőárakért, melyek a legszükségesebb ruházatkészítési cikkekhez tartoznak, a már most a cipőgyáraktól és cipőszektől követelt magasabb árakat kell majd fizetni.

— **Kanyaró.** Megirtuk, hogy a vigkedvű Mihály-utcai elemi iskolának zárva tartását e hó 6-án elrendelte a polgármester, miután az iskolába járó gyermekek között járványserűen lépett fel a kanyaró. Ma a bezárást e hó 11-éig meghosszabbították, mivel a kanyaró nem szűnt még meg teljesen.

— **A billiárdjáték eredete.** Sokan billiárdoznak a világon, de kevesen tudják, hogy az ide-oda futó golyókkal való játék honnan ered. Feltalálója nem volt más, mint egy londoni uzorás, aki mintegy háromszáz évvel ezelőtt segített honfitársainak megalapítani Londonban a híres Lombard streetet. Ezek az itt lakó lombardiak valamennyien pénzváltással és uzoráskodással foglalkoztak, ismertető jelük pedig az üzlet bejárata felett függő 3 golyó volt, a melyekkel, minthogy azok a lombard címerben is szerepeltek, lombard eredetükre céloztak. Volt közöttük azonban egy uzorás, a kit a kliensek nem igen háborgattak. És a kinek ezért sok szabad ideje volt. Hogy ne unatkozzék, azzal ütötte agyag az időt, hogy levette a 3 golyót és mérővesszőjével fel egymáshoz lökdöste őket. Ez volt az első billiárdjáték és hogy miért hívták éppen billiárdnak, az is az első billiárdjátékost terhelte. William (kisnyitve Bill) volt ugyanis a neve és mérővesszőjével (yard) lökdöste a golyókat. Ezért szomszédok az egész játékot Bill's yardnak nevezték el és ebből lett a billiárd szó.

— **Halálozások.** A mai nap folyamán a következő haláleseteket jelentettek be a debreceni állami anyakönyvi hivatalban: Szőke Zsuzsanna ev. ref. 9 éves. Tóth Rebeka ev. ref. 83 éves. Özv. Dázi Jánosné ev. ref. 72 éves. Horváth Józsefné ev. ref. 63 éves. Spitz Ignácné izr. 61 éves. Szabó Ferenc ev. ref. 6 hónapos. Kozák Gyula róm. kath. 9 hónapos. Deli István ev. ref. 38 éves.

— **Köszönetnyilvánítás.** Bartalan Inre ur Hajdubáhról egy darab 4 korona értékű nyeremmel kihuzott „Jósziv” sorsjegyet juttatott kezeimhez a Siketnémák javára, mely kegyes adományáért fogadja a szerencsétlen siketnémák nevében hálás köszönetemet. Oláh Károly tanácsnok.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképész, festészeti és fényképnagyítási műterme **Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház.** Állandó fényképfelállítás a műterem kapubejáratánál levő kiskaputban.

x **Magyar ember nem használ mást, csak a híres Hajdusági pedrót,** mely legjobb bajusznövesztő és ápolószer az összes bajuszpedró készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fill. lérért utánvétellel bérmentve küld a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen Kossuth-utca.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az **Iziz** hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ár csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben **Szilcz Ferenc** gyógyszer-tárában, Piac-utcán.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Gyilkosság a Nagycserén. Agyonütötte a gazdáját. Esküdtszéki főtárgyalás.

(Saját tudósítónktól.)

— febr. 5.

A debreceni kir. törvényszék, mint esküdtbíróóság ez évi ciklusainak ma kezdődött első sorozatát szenzációs bűnper tárgyalása nyitotta meg. Egy Madarász Sámuel nevű hajdusoboszlói szolgálégény ült, szándékos emberölés büntetéseért a vádlottak padján, aki bosszujától ösztönözve, féktelen indulattól elragadtatva, vad elszántsággal gyilkosságra vetemedett — agyonütötte a gazdáját, Bácsi Bálint jómódu debreceni gazdálkodót.

Az eset, mely annak idején városzerte általános megdöbbenést keltett a múlt év őszén október hó 30-án egy hétfői napra virradó éjjelen történt a Nagycserén a meggyilkolt tanyáján, valamely összeszólkózásból kifolyólag, amire a gazda összeférhetetlen természetű szolgálatot okot, aki durva, kegyetlen ember hírében állott és nagyon rosszul, bánt cselédeivel, kik épen ezért a legnagyobb gyűlölettel viseltettek iránta.

Madarász Sándor a gyilkos szolgálégény a bűntény megtörténte előtt mintegy két hónappal szegődött szolgálatába Bácsi Bálintnak, de nem szívesen volt nála és rövid szolgálata alatt többször felmondott, ott akarta hagyni embertelen bánásmódja miatt.

A legény gazdájának Béla nevű félkegyelmű fiával állandóan kint tartózkodott a tanyán, ahova sűrűn, hetenként több ízben ellátogatott az öreg gazda, aki egyébként bent lakott családjával a városban, Nyil-utcán levő saját házában. Különösen vasárnap sohasem mulasztotta el, hogy körül ne tekintsen a tanyán és ha ott járt rendszerint összetűzött a cseléddel, szidalmazta, veszekedett vele és minden dolgában gáncoskodott. Egy darabig tűrte és elszenvedte a szolgálát az efféle jeleneket, de az örökös viszálykodás hamarosan elvette a kedvét a szolgálattól és elakart menni, Bácsi Bálint azonban ekkor rábeszélte arra, hogy visszamaradjon nála. Ez volt a vesztve. A legény ugyanis, minthogy továbbra sem volt hozzá több jóindulattal lassankint ádáz gyűlölettel telt el iránta és az elszenvedett bántalmak megrögzítették benne az elhatározást, hogy ha alkalom kínálkozik rá eltegye aláb alól. Amit tervbe vett azt aztán végre is hajtott, még pedig rövidesen, mert az alkalom nem soká késelt.

Egy vasárnap délután, amikor az öreg szokásához híven kilátogatott a tanyára és veszekedni kezdett vele, vad dühre gerjedt és botot ragadva agyonverte őt. Mikor a gyilkosságot elkövette előhívta a vele levő eszelős fiút, akit életveszélyes fenyegetéssel rákényszerítette, hogy a már holtra vert apját ütlegelje, majd pedig arra is, hogy a bűnyomok eltüntetésében segítkezzen neki.

A halott embert, hogy a gyanut elhárítsák magukról, először felakasztották egy a környéken levő fára, honnan azonban később levették és kivitték a tanya mellett elterülő földekre, hol egy sűrű bozótba elrejtették. De ott sem soká hagyták. Csak estétől, amikor ugyanis a gyilkosság történt reggelig hevert a holttest a rejtek helyen. Reggel

szekérre tették a halottat és behozták a városba. A szolgálégy mesélt egy mesét s úgy adta elő a dolgot, hogy a gazdája este felé eltávozott tőlük a tanyáról s ők pedig azután nyugalomra tértek. Ugy éjjel tájban aztán gyanus kutyaugatásra ébredtek, felkeltek kineztek, de nem láttak semmit, hanem az eb fureca viselkedésével magára vonta a figyelmüket. A házórzó ugyanis nem találta helyét, folyton ugrált rájuk és mintha hívta volna őket, minduntalan kiszaladt a földekre, honnan meg visszazaladt hozzájuk, közben pedig fájdalmasan vonított, szűkölt. A kutya nyugtalanságából rosszat sejtettek és végre is elindultak, hogy körül tekintsenek a tanyán. Az eb ekkor hozzájuk szegődött és mindenütt előttük járt, ők pedig mentek utána, mignem egy sűrű bokorhoz vezette őket a kutya, hol nagy rémületükre egy agyonvert halott emberre bukkantak, akiben az öreg Bácsi Bálitra ismertek. Az ilyen titokzatos bűntény tettesének kiderítésére nyomban megindította a nyomozást a csendőrség, mely az ügyesen kigondolt, valószínűnek látszó mesét először elhitte. Azonban a nyomozó járőrök alig félnapi nyomozás után megállapították, hogy a gyilkosságot más nem követhette el, mint a szolgálé és a fiu, akik miután elfogták őket hosszas faggatásra töredelmesen beismerték tetteiket.

Igy aztán bekerültek az ügyészség fogházába. — A szegény eszelős fiut azonban kevésletartóztatás után szabadlábra helyezték, mert elmebeli állapotát megvizsgálva az orvosok konstatálták, hogy teljesen hülye. A szolgálé ma vonta felelősségre az esküdtszék szörnyű bűnéért.

A tárgyaláson, mely délelőtt 9 órakor vette kezdetét dr. Oláh Miklós törvényszéki bíró elnökölt, szavazó bírák Balogh Zsigmond és Tatay Ferenc voltak, a vádhatóságot Szabó Bertalan kir. ügyész, a védelmet dr. Vajda József képviselték. — Orvosszakértők dr. Isoó János és dr. Láng Lajos törvényszéki orvosok voltak.

Rendes esküdtékül kisorsoltattak:

Óri János, Varjassy Sándor, Szabó Lajos, Vágó Károly, Kerek Bálint, Stern József, ifj. Jenei József, Medgyesi Ferenc, Kohn Márton, Mike Ferenc, Kellner Dávid, Jónás Mór. Pótesküdt lett: Kiss Károly.

Először a vádlottat hallgatták ki. — Részletesen előadta a gyilkosság előzményeit valamint annak lefolyását a következőképen: Két hónapig állott Bácsi Bálint szolgálatában és ezen idő alatt nagyon sok baja volt az öreggel, aki kegyetlen, rosszindulatú ember volt.

Ott is akarta hagyni, de vissza marasztalta. Akkor azt hitte, majd másként lesz, de minden maradt a régiben. Az öreg továbbra is csak olyan embertelen módon bánt vele aztán is, mint annakelőtte. Folyton bántalmazta, szidalmazta sőt nem egyszer tettelegességre is akart vetemedni. Nem volt tőle maradása és félt már előre, ha tudta, hogy megy a tanyára. — Emiatt aztán annyira meggyűlölte, hogy megérlelődött benne a gyilkosság gondolata s utoljára is elhatározta, hogy ha nem hagyja békén, megöli. A gyilkosság napján már el volt erre készülve. Tudta, hogy a gazdája ki megy a tanyára, mivel épen vasárnap volt. Délután meg is jelent az öreg kint, vele volt a szomszédjának 14—15 esztendő fia Balogh Sámuel is.

Mint rendesen gorombáskodni, veszekedni kezdett vele, majd pedig neki támadt

és öklével meg akarta ütni. Erre ő a kezében levő bottal úgy tarkón ütötte, hogy nyomban elborította a vér és esesett. Aztán még többször főbe-főbe sújtotta a bottal, — mindaddig amíg csak mozogni tudott. Elmondta még, hogy miként akarta a gyanut elhárítani magáról stb.

Utána a meggyilkolt özvegyét hallgatták ki. Az öreg asszony nem tud semmit az eset részleteiről mondani, ellenben megerősíti a vádlott azon állítását, hogy az ura bizony brutális, verekedő természetű ember volt. Nemesak a cselédeivel, de a családjával is rosszul bánt. A Béla fiát is kegyetlen bánásmódjával tette szerencsétlenné. A szegény félkegyelmű legényt ugyanis gyermekkorában annyira verte, hogy elhülyült. A szomszédokkal is állandóan hadilábon állott, és sok volt a haragosa.

Az öregasszony után a koronatanu Balogh Sámuel került kihallgatásra, aki az esetről jelen volt. Bentről, a házból nézte végig az ablakon keresztül Bácsi Bálint agyonverését. Fiatal gyermek létére nem mert kimozdulni. Hallotta, hogy az öreg veszekedett a szolgáléval, leszidta őt, majd azt parancsolta neki, hogy merjen vizet a kutból a sertéseknek, a szolgálé azonban nem engedelmességet. Ekkor az öreg még dühösebben kezdett lármázni, mikor pedig a szolgálé visszafeleselt neki, felemelt ököllal rárontott és megakarta ütni. Erre Madarász a kezében levő bottal főbe sújtotta, úgy, hogy elesett, aztán még többször ütött rá, miközben előhívta az eszelős Bélát, aki kényszerítésére kétszer ráütött az apjára a nála levő bottal s azután elszaladt. Mikor a gyilkosság megtörtént Madarász bement ő hozzá és azt mondta neki, hogy ne féljen tőle, nem bántja. Ugy tekintti, mint a testvérét. Elmehet a tanyáról, ha akar, de ne merjen szólni a történetekről senkinek, mert akkor baj lesz. Ekkor elbocsájtotta. Egyebet a fiu aztán nem látott, mert ahogy kiszabadult, rohant egyenesen haza.

Kihallgatták még Horváth Antalnét, Horváth Antal, Horváth Juliánna és Varga Istvánné tanukat, akik nem voltak ugyan jelen az esetről, de, mint szomszédok hallották a lármát és látták, hogy történik valami a tanyán, azonban az ilyesmi gyakorta megessett ott. — Ismerték már Bácsi Bálint összeférhetetlen természetét és ezért ügyet sem vetettek a dologra.

A tanúk kihallgatása délelőtt véget ért, délután az orvosszakértők fejtették ki véleményüket, majd a perbeszédre került a sor. Ítélet hozatal holnap délelőtt várható.

Postás altisztek bálja.

— febr. 5.

Főlkérés folytán közöljük a m. kir. postás-altisztek szombati bálján megjelent hölgyek névsorát. A díszes névsor itt következők:

Asszonyok: Brukner Károlyné, Nagy Árpádné, Hering Béláné, özv. Tóth Mihályné, Lamerik Gézáné, Kazár Pálné, Farkas G.-né, Balogh Mihályné (Szatmár), Faragó Istvánné, Rocsis Jánosné, Jakó Eszti, Sütő Sándorné, Kis Józsefné, Ujváry Lajosné, Orják Józsefné, Gerert Józsefné, Szilágyi Mihályné, Kaszteczy Bertalanné, Szilágyi Sámuelné, Arent Mátýásné, Turcsányi Gyuláné, Boros Györgyné, Vécséri Sándorné, Horváth Istvánné, Popovics Zsigmondné, Törzsök Zsigmondné, Kovács Józsefné, Kovács Jánosné, Cseke Gáborné, Szabó Lajosné, Tóth Ferencné, Scheffer Vilmosné, Varga Gáborné, Dorgó Györgyné, Bar Mihályné, Bigi Sándorné, Tőkés Ferencné, Nagy Bálintné,

Csorba Józsefné, Bogdán Józsefné, Ujváry Józsefné, Nagy Lajosné, Gulyás Istvánné, Török Istvánné, Kovács Mihályné, Kovács Jánosné, Kőrössy Józsefné, Kőrössy Jánosné, Szalay Jánosné, Nagy Gáborné, Török Lászlóné, Balogh Mihályné, Szilágyi Zsigmondné, Helmecei Istvánné, Sáránci Bálintné, Gulyás Istvánné, Major Gáborné, Kiss Bálintné, Kovács Ferencné, Szadray Jánosné, Nagy Józsefné, öz. Nagy Sándorné, Komárom Józsefné, Gyűgyey Viktorné, Koharczky Pálné, Imre Jánosné, Solyom Bálintné, öz. Nagy Imréné, Nagy Istvánné, Szőnyi Sándorné, Boda Pálné (Nyiregyháza), Lécz Andrásné, Zombor Istvánné, öz. Sánta Józsefné, Friozs Lajosné, öz. Tar Józsefné, Kopányi Istvánné, Szabó Bálintné, Harsányi Jánosné, Szina Sándorné, Nagy Imréné, Krám Józsefné, Mészáros Józsefné, öz. Kovács Istvánné, Vizinger Sándorné, Vákányi Jánosné, Kun Istvánné, Lőrinczi Lászlóné, Pap Mihályné, Szabó Péterné, Hlina Odónné, Prodán Györgyné, Nagy Imréné, Horváth Istvánné, Főzsig Sándorné, Somogyi Imréné, Tózsér Mihályné, öz. Pinkai Ferencné (Kisvárd), Kákos Mihályné, Tömösvári Józsefné, Barczag Albertné, Tóviskes Pálné, Daróczi Mátyásné, Farkas Istvánné, Barna Imréné, Nagy Sándorné, Mészáros Péterné, Hérok Mihályné, Szabó Józsefné, Pénczes Ferencné, Szondy Jánosné, Schvarcz Farkasné, Pirczés Andrásné.

Leányok: Hetei Margit, Hering Erzsike, Lamering Anna, Mokus Rózsika, Farkas Boriska, Erdei Teréz, Balogh Mariska, Balogh Etelka, Balogh Irénke, Molnár Erzsike, Méhész Juliska, Sütő Esztike, Kiss Esztike, Sütő Mariska, Orják Ilonka, Ilona Juliska, Szilágyi Esztike, Varga Iza, Varga Matild, Balaskó Ágnes Szántó Irma, Arent Juliska, Garda Etelka, Fenyő Matild, Szircsányi Ilonka, Boros Mariska, Vécsei Mariska, Nagy Irénke, Törzök Margitka, Sipos Malvin, Kovács Böske, Miskolczi Róza, Balogh Zsuzsánna, Csáki Esztike, Cseke nővérek, Szabó Mariska, Balogh Juliska, Bondár Erzsike, Abirdi Ágnes, Lenárt Margitka, Kerekes Juliánna, Bar Mária, Szabó Margit, Babotán Margit, Zsihán nővérek, Boda Esztike, (Nyiregyháza) Csűsz nővérek, Zombor Mariska, Fenyő Erzsike, Tóth Mariska és Zsuzsánna, Erdős Róza, Frózs Juliska, Kónya Erzsike, Kopányi Erzsike és Juliska, Bojtár Zsuzsánna, (Szóvat) Mészáros Juliska és Mariska, Nagy Juliska, Kovács Mariska, Baranyi Eszter, Lőrinc Ilonka, Nagy nővérek, Takács Juliska, Horvát Esztike, Somogyi Juliska, Tózsér Erzsike, Tömösvári Piroška, Pápai Margit, Farkas Mariska, Tóth Gizella, Gaál Mariska, Szondi Mariska, Kis Jolán, Tökés Bözsi, Kovács Juliska, Balogh Etelka, (Szatmár), Balogh Irénke, Verebei Mariska, Kovács Erzsike, Kovács Erzsébet, Tóth Rózsika, Török Erzsike, Győrössi nővérek, Szallay Gabi, Német Mariska, Kovács Juliska, Sáránci Juliska, Osváth Emma, Tar Erzsike, Juhász Bözsi, Szabó Zsuzsika, Kiss nővérek, Szodrai Juliska, Jokl Antónia, Gyűgyei Mariska, Győri Rózsika, Tahi Annuska, Imre Mariska, Sójom Juliska, Nagy Esztike, Deák Juliska, Dobi Zsófia, Nagy Juliska, Rikasi Erzsike, Brukner Esztike, Balogh Esztike, Virágh Jolánka, Boksi Margit, Oláh Lidike, Hettei Margitka, Hering Erzsike, Lammering Anna, Mokus Rózsika, Farkas Boriska, Erdei Teréz, Balogh nővérek, Molnár Erzsike, Méhész Juliska, Sütő Erzsike, Kiss Erzsike, Sütő Mariska, Orják Ilonka, Ilona Juliska, Szilágyi Esztike.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Kedd, febr. 6. „A dolovai nábob leánya” színmű. Szabados Paula felléptével. (C)
Szerda, febr. 7. „Csöppség” vigjáték. (A)
Csütörtök, febr. 8. „Dorrit kisasszony.” vigjáték. (B)
Péntek, febr. 9. „Én, Te, Ő,” operette. (C)
Szombat, febr. 10. „Aranyvirág” operette. (A)

* **Lisistrata.** Az idei szezon legnagyobb sikerű operette-ujdonsága mit sem veszített nagy vonzóerejétől. Lincke Pál stilszerű, hatásos zenéje abban a kiváló keretben, amelyet ennek az operettének előadása nyújt, — teljes mértékben érvényesül. Zilahyné ma is valóságos erőpróbáját nyújtotta énekművészetének. Mellette Polgár, Ternyei, Sarkadi, Békési, B. Koppán Margit és Sz. Pozsonyi Lenke érvényesültek teljes sikerrel. — Almássy Lola valóságos Ámor volt. — Ez az operette még egy néhány-szor szép házat vonzana.

Uj szereplő a csöppségben. Szerdán a Csöppség kerül színre. Az előadás érdemes ségét az emeli, hogy Szabó Irma szerepét a vendégszereplő Szabados Paula játssza.

TÁVIRATOK.

Fényes László fölmentése.

Budapest, febr. 5. Fényes László felségservéti pörében ma késő délután hirdették ki az ítéletet. A bíróság az esküdtsek verdiktje alapján Fényest a vád alól **fölmentette.** Fényes László ugyanis azt írta egy lapban, hogy a **király esküjét megszegte.** A vádhatóság semmisségi panaszt jelentett be.

Don Karlos elutazása.

Bécsi, febr. 5. Don Carlos infáns, a kit ő felsége kikísért az állomásra, délelőtt 9 órakor Münchenbe utazott a regens herceg látogatására. A pályaudvaron megjelent a spanyol nagykövet, a követség személyzete és a disz szolgálatra kirendelt tisztek. Ő felsége az infánstól szívélyesen bucsuzott el.

Borzalmas gyilkosság.

Beregszász, febr. 5. Dékány József vincellért tegnap reggel egy hegyi ut árkában meggyilkolva találták. Feje és teste fejszével össze-vissza volt vágva. A gyilkosság, azt hiszik, boszu műve, A csendőrség a tettest erélyesen nyomozza.

Megrabolt misszionárius.

Hongkong, febr. 5. Egy felfegyverkezett banda Fatiban (Manton) kirabolta Beattie dr. misszionárius házáat. A lakókat megkötötték és ezer dollár értékű órákat és ezüstöt raboltak el. A támadás után segítséget kértek a kínai őrnajódtól, a mely azonban megtagadta segélynyújtást. A katonai kerületben tartózkodó idegenek igen aggodnak, mert kevés rendőr van.

Kereskedelmi szerződés.

Pétervár, febr. 5. (Távirati ügynökség.) A minisztertanács jóváhagyta az osztrák-magyar-ország kereskedelmi szerződés tárgyában kiküldött delegátusok megegyezését.

A belga-német viszály.

Brüsszel, febr. 5. A félhivatalos Journal de Bruxelles csodálkozásának ad kifejtést a felett, hogy egyes belga lapok állandóan német csapatok hirtelen betörésének lehetőségéről abban az esetben, ha háború törne ki. A lap emlékeztet a német követ ama szavaira, amelyeket ez a német császár születésnapja alkalmával a német követ ama szavaira, amelyeket ez a német kolónia által rendezett lakománál, valamint a múlt év július havában német tengerészek antwerpeni fogadása alkalmával mondott. Václav gróf mindkét ízben ismételtén Németországnak Belgium iránt érzett rokonszenvének adott kifejezést és hangsúlyozta Németországnak Belgium függetlensége iránti lojális tiszteletét.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, febr. 5.

(Déli árlat.)

Buzakínálat mérsékelte, vételkedv tartózkodó. Bányadt irányzat mellett 8000 méter-mázsa került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb árák mellett. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: havazás.

Buza áprilire	16.84—86.
Buza októberre	16.76—78.
Rosa áprilire	13.78—80.
Zab áprilire	14.88—90.
„ októberre	13.88—90.
Tegegeri májusra	14.02—04.
„ júliusra	— — — —
Repece augusztusra	27.70—90.

Szerkesztői-posta.

Myl. Kivételkép a szerző neve alatt közöljük a nagy értékű fejtegetést, hogy annál nagyobb legyen a hatása. A használt cím pedig annál inkább megragadja a figyelmet.

U. T. (Helyben.) 1.) Az orosz-japán békét az amerikai Egyesült államok Washington városában 1905. szeptember havában kötötték meg. 2.) a kérdésben lévő cikket Pálffy József munkatársunk írta.

„Lesz-e béke.” Közöljük.

Dr. M. L. Azt kérdezi, miért nem írtunk mi arról a bizonyos estélyről? Az egészen természetes volt. Nem tartotta a mélyen tisztelt rendezőség érdemesnek a műsort beküldeni, tehát teljesen mellőztük a dolgot s nem adtunk híradást az estélyről. Ugy látszik neheztelt a rendezőség a mi szigorú, de igazságos bírálatunkért. Minket nem elfogultság, hanem a józan ész vezérelt ebben a dologban s iparkodtunk a közönség óhaját, izlését is tekintetbe venni. Hogy mennyire fején találtuk a szegyet, bizonyítja az is, hogy a mint tudomásunkra jutott, az első este is bár igen csekély volt a bevétel, de a második estélyen már csak a felét vették be ennek is. A közönség is, lett légyen bár milyen előkelő, bizony nem éppen a sokjából került ki. Tessék csak megfigyelni, mi történik más hasonló estélyeken: az érdeklődés a közönség részéről óriási, ember ember hátán tolong az estélyeken, a műsor a legváltozatosabb és a legmodernebb, szóval a ma-észjáráshoz való, így aztán boldogul is a rendezőbizottság s örömet leli a sikerben. Sajnos, a kérdésben lévő estélyeknek legnagyobb akadálya a vas-kalaposság, melyet nem ártana folyton ostorozni.

Városi Színház.

Bérlet 108. szám (C)

Debrecen, kedd, 1906. évi február 6-án:

Szabados Paula felléptével:

A dolovai nábob leánya.

Színmű 5 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Jób Vilma	— — — —	Markovics M.
Özvegy Domaháziné, Jób huga	— — — —	Arday Ida.
Szentirmay, huszárszázados	— — — —	Szakács Andor.
Szentirmayné	— — — —	Szabados Paula.
Tarján, főhadnagy	— — — —	Ternyei Lajos.
Lóránt, hadnagy	— — — —	Kondor Ernő.
Bilitzky Maróth herceg, hadapród	— — — —	Zilahy Gyula.
Merlin báró	— — — —	Deéssy Alfréd.

Holnap, szerdán, február hó 7-én:

Szabados Paula felléptével:

Csöppség.

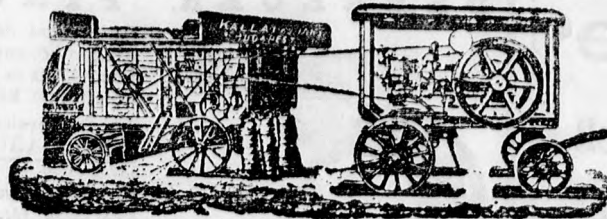
Vigjáték.

Magyar Állam Vasutak menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmár (teher v. sz. sz.)	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	36
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
H.-Böszörmény	d. e.	8	16
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11	11
felé	d. u.	11	20
	d. u.	4	41
	d. u.	4	54
	este	7	—
	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Bpestre érkezik			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik			
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	40
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár — M.-Szigetről — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	43
Szatmár felől — — —	este	8	04
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11	31
	reggel	7	33
B.-Sz.-Mihály	d. e.	7	40
H.-Böszörmény	este	6	22
felől	este	6	28
	d. u.	8	29
	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasutól —	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől vás. hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

A világ legjobb cséplőkészlet ei.
Teljes jótállás kitünő cséplésért.

Hatóság engedély nélkül szalmafedelefes házak között is használhatók.

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 37—39.

Csak ezen telepen szereshetők be a világhírű, szabad szemmel látható befeccskendező készülékkel ellátott **gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok** és villamos gyújtású benzinlokomobil cséplőkészletek.

Nagy munkateljesítés. * Olcsó árak. * Legosekélyebb napi költség. Aki elismert kitünő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez.

Tessék a pontos Kállay F. és Tsa, Budapest, Nagymező-u. 37—39. címre ügyelni! Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetük.

112 díjjal kitüntetett!!

A világ legegyszerűbb és legtokéletesebb motor-cséplőkészleteit, valamint a legtokéletesebb **benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok** ajánlja teljes jótállás mellett legjutányosabb árban 3—5 évi részletfizetésre:

A legjobb arc-**SERAIL-ARCZENŐCS,** széplítő szer a

mely az arcot tisztítja, fehéríti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.

Kitünő toillet szappanok a kenőcs használatához

Epo-szappan.

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arcpor három színben, fehér, rózsás és orém

1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: **dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerertárában

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerertárban

Pserhofer-fagybalzsam

elismert legbiztosabb szer **mindennemű fagyások** ellen, nem különben **fagyás okozta elhanyagolt régi sebek** eltávolítására. 1 tégely ára 2 korona.

Pserhofer-pulmonin

kitünően bevált szer még oly idült **köhögés, légsőhurut, tüdőbaj, szamárhurut** ellen, ugy gyermekek, mint felnőttek számára. 3—4 üveg elegendő. Orvosilag többszörösen ajánlva. 1 üveg ára 2 korona 50 fillér.

Pserhofer migrän csokoládé

elsőrendű szer **migrän, ideges fejfájás és neuralgia** azonnali megszüntetésére 1 doboz ára 1 korona 60 fillér.

Pserhofer-arckrém

pörsenések, bőrtakák, szeplők és az arc bőr minden tisztatlanságának eltávolítására.

1 tégely ára 1 korona 60 fillér.

Kizárólagosan megrendelhető:

Pserhofer J. gyógyszerertárában

WIEN, I., SINGERSTRASSE 15.

BUDAPEST ÉJJEL

című szenzációs könyv

második kiadása

most jelent meg.

Irta:

Benedek László (Adrien)

Ára: 3 korona.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján.

Szőlővessző

A világhírű

'Delaware'

adja a legjobb bort!
Oltani permezni nem kell.
a szőlészeti kincse.

A phyloxera ellen áll!!

Leírását és árjegyzéket
ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!
nagy mennyiségű sima és gyökeres
DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Takács.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m.

(NEUSTEIN-fele ERZSEBET-labdacsok.)

pirulák ha sonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az állati szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyöngéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák.

Székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Czukrozott külsőjük végett még gyermekek is szívesen veszik egy 15 darabot tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekercs mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 45 fill. A pénz előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve szállítatik.

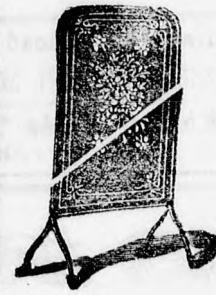
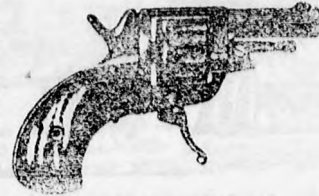

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Fülöp hashajtó-labdacsait. Valódi csak ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékiileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

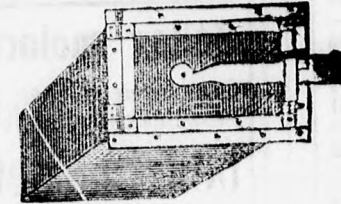
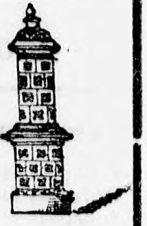
Neustein Fülöp „Szent Lipót”-hoz címzett gyógyszerterára Bécs, I., Plankeng 6. **Kapható:** Debrecen: Balázs Ödön, Füleki Pál, Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tót B. gyógyszerész uraknál.

TÓTH GYULA

DEBRECEN, PIACTICA 20-27-ik SZÁM.

Budweiser-i és honi gyármányu porcellán valamint Meltinger köpeny és öntött vaskályhák, miogen szerkezetű vas és porcellán burkolatu konyhák, Multipliator hőfejlesztő kályhabetétek. **Vadászfegyverek.** és felszerelések revolverek, hüvelyek és töltények. **LŐPOR ÁRUDA Ujdonság!** BRONWNIÖG ismétlőfegyver 1904. m. Szén- és fakosarak, melegvédők fürdőkádak vasbutorok, gyermekszékek és koscsik, mosdókészletek, fényezett konyha-felszerelések, gépmangorlók és faszarók gummi átvonattal.

Szakkorlati alkalmi ajándék

Minden rendszerű koresolyák, Gyermekszékek-, koscsik-, ágyak. Vadászati fegyverek és felszerelések, Revolverek és önvédelmi cikkek fa- és szénkosarak, kályhaelők. Mosdó készletek, egyszerű és a legdiszesebb kiállításba. Diszes konyha felszerelések

Tóth Gyula vaskereskedésében, Piac-u. 20 és 27 sz.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tiszta és ment káros alkatrészekből.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György ur Aussighan bárkinek, a ki bebizonyítja, hogy szappana a „SCHICHT” névvel valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-SZAPPAN!

(„SZARVAS” vagy „KULCS”-szappant)

használjuk

kiváló hatásu tulajdonsága miatt

előnyös eredménnyel

bármely mosási célra, ugymint:

saját használatra minden ruhaneműnél és

mindenhez

a mi egyáltalában mosva lesz.

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak Czementgyára Gurahonczon szállit lassan vagy gyorsan kötő

PORTLAND-CZEMENTET,

mely a Magyar Mérnök és Építész-Egylet által megszabott normaliaikat 70-80%-al felülmulja. — Továbbá ELAD saját rendszere szerint készült

szabadalmazott hornyalt Cement-tetőcserép gyártó gépeket,

melyekkel tetőcserép szükségletét fakereskedők, vállalkozók, gazdálkodók házilag állithatják elő.

A készítés pár nap alatt megtanulható, a gépek hordozhatók, a cserepek szabályosak, könnyűek, jól fednek és nagy szilárdságúak